

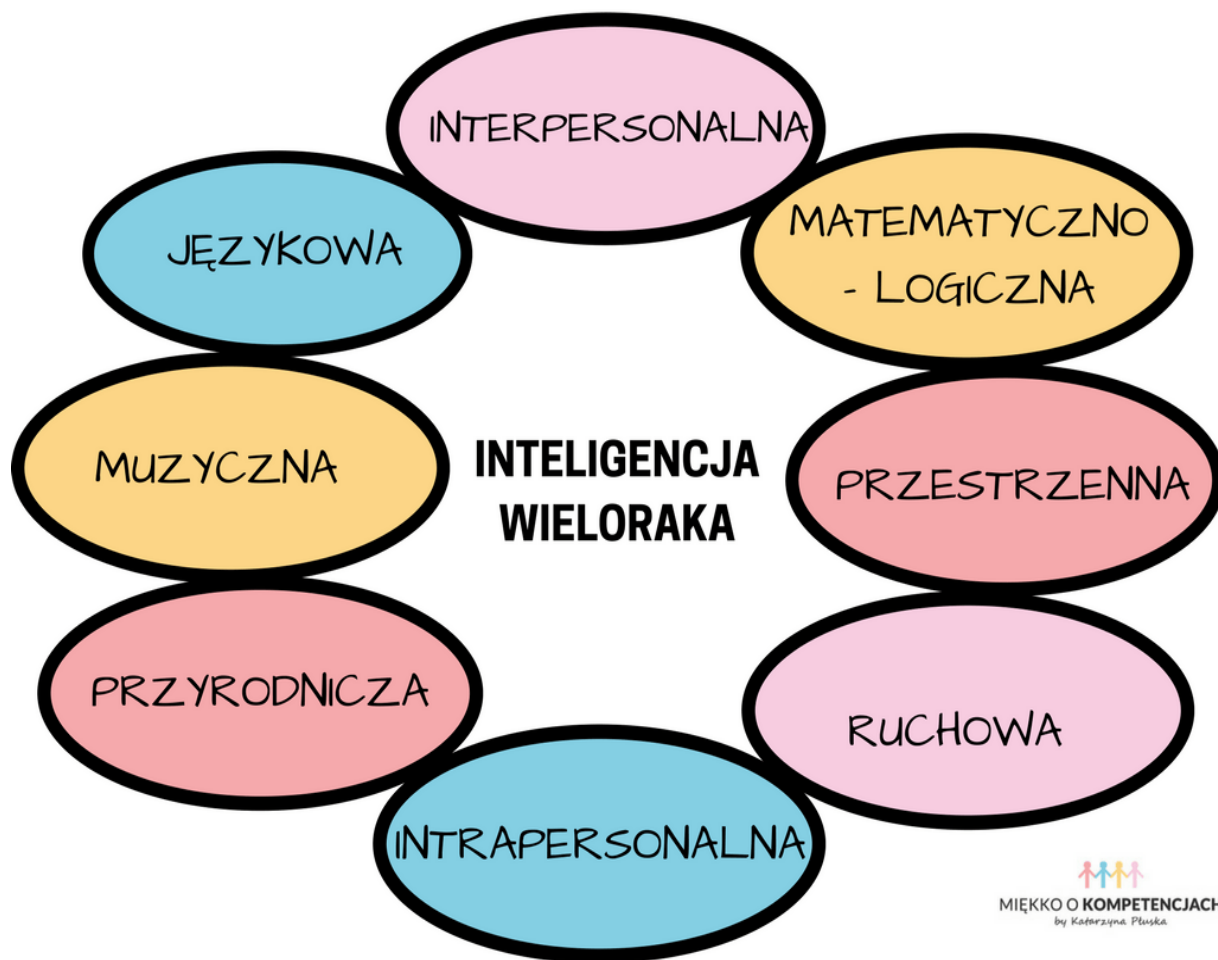
Czym jest inteligencja?

To pojęcie psychologiczne określa Twoją zdolność umysłową tj. umiejętność uczenia się, koncentracji, zapamiętywania, myślenia abstrakcyjnego, kojarzenia faktów i wydarzeń. Do tego dojdzie zdolność rozwiązywania konfliktów i możliwości przystosowania się do zmian. Te wszelkie umiejętności dają Ci szansę **potoczenia życia w kierunku sukcesu, spełnienia i wyższego zadowolenia**; oczywiście na płaszczyźnie codzienności, jak i zawodowym. Dzięki wysokiej inteligencji osiągamy lepsze wyniki, potrafimy mierzyć wyżej.

Teoria Howarda Gardener

Howard Gardner jest amerykańskim psychologiem, specjalistą psychologii uczenia się, wykładowcą Uniwersytetu Harvarda. Garden przeprowadził złożone badania i obserwacje, po których rozszerzył definicję inteligencji o osiem dziedzin. Dlaczego? Ponieważ zauważył, że **jedna inteligencja dominuje nad innymi, jest w jakiś sposób szczególnie rozwinięta. Jedna lub kilka, oczywiście w zależności od umiejętności człowieka, ale zawsze któreś górują nad pozostałymi**. Swoje badania opublikował w 1983r pod nazwą teorii inteligencji wielorakich (multiple intelligences). Teoria ta rozszerza definicję inteligencji poza umiejętności mierzone przez testy IQ i związana jest z technikami uczenia się, a przede wszystkim należy ją łączyć z rozwojem dzieci.

Test inteligencji wielorakich pozwoli Ci określić się poprzez pryzmat ośmiu inteligencji. Która dominuje w Tobie? I jak to wpływa na Twoje wybory zawodowe, a także życie codzienne? Sprawdź się w teście i określ Twoją inteligencję: interpersonalną, intrapersonalną, matematyczną, kinetyczną, muzyczną, matematyczno-przestrzenną, przyrodniczą bądź językową.

Główne tezy teorii inteligencji wielorakiej

1. Każdy z nas posiada wszystkie typy inteligencji
2. Typy te są w różnym stopniu rozwinięte
3. Jednakże wszystkie ze sobą współpracują i tworzą profile inteligencji
4. Profil ten jest dynamiczny, zmienny, dlatego zmiana zachodzi w trakcie naszego rozwoju
5. Gdy poznasz swój profil, jesteś w stanie odkryć pełen wachlarz ludzkich możliwości
6. Inteligencje można zawsze doskonalić i rozwijać, ponieważ nikt z nas nie rodzi się z jej określonym poziomem. Mamy wpływ na jej rozwój i jest to bardzo ważne w odniesieniu do kreowania własnego życia, zawodu oraz przyszłości naszych dzieci. Jak możesz rozwijać dany typ inteligencji? Poprzez określone ćwiczenia i działania, które pobudzą działanie w odpowiednim kierunku.

TYPY INTELIGENCJI WIELORAKICH

1. INTELIGENCJA JĘZYKOWA (WERBALNA LUB LINGWISTYCZNA)

Człowiek o dominującej inteligencji językowej:

- o posiada wrażliwość na dźwięk, rytmy, modulację głosu i różne funkcje języka,
- o uczy się przy pomocy pisania, czytania i dyskusji,
- o posługuje się bogatym słownictwem i szeroko stosuje synonimy,
- o lubi wiersze, rymy i gry słowne; lubi czytać,
- o jest dobrym słuchaczem,
- o potrafi precyzyjnie przekazywać informacje,
- o posiada zdolność do nauki języków obcych (szybciej uczy się akcentu),
- o dedykowany zawód: pisarz, poeta, dziennikarz, tłumacz.

Jak rozwijać u ucznia inteligencję językową?

Przydatna może okazać się praca ze słownikiem, zgadywanki, gry słowne, czytanie, tworzenie krótszych i dłuższych wypowiedzi pisemnych oraz ustnych, wymyślanie opowiadań, wyrażanie własnego zdania.

2. INTELIGENCJA MATEMATYCZNO-LOGICZNA

Człowiek o dominującej inteligencji matematyczno-logicznej:

- o cechuje go wrażliwość i zdolność do dostrzegania wzorców logicznych lub liczbowych,
- o posiada umiejętność abstrakcyjnego myślenia,
- o potrafi rozwiązywać nawet wyszukane zadania logiczne,
- o jego mocną stroną jest myślenie dedukcyjne (przyczynowo – skutkowe),
- o lubi wszelkiego rodzaju zagadki, łamigłówki,
- o potrafi wykonywać w pamięci skomplikowane działania,
- o w dzieciństwie szybko przyswajał pojęcia takie jak: czas, miejsce, ilość, liczba,
- o lubi eksperymentować i „kombinować”,
- o dedykowany zawód: naukowiec, matematyk.

Jak rozwijać wśród uczniów ten typ inteligencji?

Można skorzystać z pracy nad zadaniami wymagającymi działań matematycznych i logicznego myślenia, układania historyjek obrazkowych, gdybanie (“co by było gdyby...”), omawianie zalet i wad różnych rzeczy, wyciąganie wniosków.

3. INTELIGENCJA PRZYRODNICZA

Człowiek o dominującej inteligencji przyrodniczej:

- o jest obdarzony wrażliwością na różnice pomiędzy gatunkami,
- o posiada zdolność do pewnej interakcji z żyjącymi stworzeniami (symbioza z naturą),
- o bacznie obserwuje świat roślin i zwierząt,
- o cechuje go znajomość nazw przyrodniczych, a nawet biologicznych,
- o czuje się dobrze w środowisku naturalnym, w kontakcie z naturą, rozumie ją,
- o jest opiekuńczy w stosunku do zwierząt,
- o dedykowany zawód: biolog, ekolog.

Jak rozwijać wśród uczniów ten typ inteligencji?

Tutaj przyda się wyjście z sali lekcyjnej na wszelkiego rodzaju spacer i wycieczki (w szczególności do parków, ogrodów zoologicznych). Gdy nie możemy opuścić sali (czyli w większości przypadków), aby rozwijać tę inteligencję warto przeprowadzić lekcje oparte o materiały audiowizualne nt. przyrody (np. o faunie i florze danego regionu) – świetnie w tę inteligencję wpasowują się lekcje skorelowane z zagadnieniami omawianymi na biologii, chemii, fizyce.

4. INTELIGENCJA RUCHOWA (CIELESNO-KINESTETYCZNA)

Człowiek o dominującej inteligencji ruchowej:

- o cechuje go wysoka świadomość swego ciała i panowanie nad nim,
- o zręcznie radzi sobie z wykonywaniem ćwiczeń ruchowych,
- o wysoka zdolność do zachowania równowagi ciała,
- o uwielbia poznawać nowe ruchy (np. taneczne),
- o lubi budować rzeczy, konstruować,
- o lubi grać w gry wymagające aktywności fizycznej,
- o dedykowany zawód: tancerz, choreograf, sportowiec, cyrkowiec.

Jak rozwijać tę inteligencję?

W idealnym świecie najlepszym pomysłem byłaby duża aktywność fizyczna na lekcji, jednakże nie zawsze jest to możliwe. W sali można łączyć ruch z przyswojeniem nowych wiadomości, grać w kalambury, ćwiczyć wyrażanie swoich emocji poprzez poruszanie ciałem, organizować krótkie scenki (*role-plays*) przedstawienia teatralne.

5. INTELIGENCJA PRZESTRZENNA

Człowiek o dominującej inteligencji przestrzennej:

- o jest wrażliwy na geometrię (potrafi wymyślać obiekty trójwymiarowe),
- o posiada zdolności konstrukcyjne,
- o bez trudu jest w stanie wyobrazić sobie i odtwarzać bryły,
- o postrzega świat z punktu wzrokowo-przestrzennego,
- o łatwiej porusza się w przestrzeni,
- o lubi stosować schematy i mapy pamięci,
- o trafnie przewiduje ruch przedmiotów w przestrzeni,
- o posiada talent do sporządzania wykresów, map i innych pomocy wizualnych (myślenie obrazowe),
- o posiada wysoki zmysł estetyczny,
- o dedykowany zawód: pilot, nawigator, piłkarz, architekt, malarz, rzeźbiarz.

Jak rozwijać tę inteligencję?

Warto angażować w swoich lekcjach zadania polegające na wizualizowaniu danej myśli lub zjawiska – wykonywanie (prostych) prac plastycznych na lekcji, sklejanie różnych rzeczy, układanie puzzli/klocków, opisywanie obrazków to jedne z najpowszechniejszych metod rozwijania inteligencji wizualno-przestrzennej.

6. INTELIGENCJA MUZYCZNA

Człowiek o dominującej inteligencji muzycznej:

- o jest bardzo wrażliwy na muzykę, rytmy, wysokość i barwy dźwięków,
- o posiada bardzo dobry słuch,
- o ma bardzo dobre poczucie rytmu,
- o umie poprawnie odróżniać i naśladować dane tony,
- o szybko przychodzi mu nauka śpiewu lub gry na instrumencie,
- o rozumie wszelkie formy ekspresji muzycznej (rozdziela gatunki muzyczne)
- o potrafi wyodrębnić brzmienie poszczególnych instrumentów,
- o lubi muzykowanie, śpiew, na dźwięk reaguje tańcem, rytmicznym przytupywaniem, a nawet układaniem tekstu,
- o cechuje go wysoka wrażliwość emocjonalna,
- o dedykowane zawody: wokalista, muzyk, dyrygent, krytyk muzyczny, kompozytor.

Jak rozwijać tą inteligencję?

Rozwijanie inteligencji muzycznej nie jest takie trudne. Świetnie sprawdzają się do tego celu zadania oparte o piosenki (np. na uzupełnianie luk), wyróżnianie i nazywanie dźwięków, przetwarzanie tekstu na piosenki, wymyślanie rymowanek.

7. INTELIGENCJA INTERPERSONALNA (SPOŁECZNA)

Człowiek o dominującej inteligencji interpersonalnej:

- cechuje go wysoki poziom komunikacji międzyludzkiej,
- umiejętnie posługuje się komunikacją werbalną i niewerbalną,
- wysoka umiejętność dostrzegania i właściwego reagowania na nastroje, temperament, motywacje i pragnienia innych ludzi,
- potrafi szybko odnaleźć się w towarzystwie i płynnie nawiązuje kontakty,
- posiada umiejętność łagodzenia sporów,
- cechuje go wysoki poziom empatii i wczuwania się w czyjąś sytuację,
- umiejętność prowadzenia rozmowy,
- bardzo dobra umiejętnością perswazji, co może prowadzić do manipulacji oraz wywierania wpływu na innych ludzi,
- posiada zdolności negocjacyjne,
- lubi prace zespołową,
- dedykowane zawody: psycholog, nauczyciel, terapeuta, sprzedawca, ale także duchowny.

Jak rozwijać inteligencję interpersonalną?

Z pewnością przyda się wspomniana wcześniej praca w parach lub grupach (w tym praca z podziałem ról w zespole), gry i zabawy w większym gronie osób, zachęcanie uczniów do uczenia się od siebie nawzajem.

8. INTELIGENCJA INTRAPERSONALNA (INTUICYJNA)

Człowiek o dominującej inteligencji intrapersonalnej:

- posiada wysoką umiejętność rozumienia siebie samego, swoich potrzeb, emocji i motywów,
- jest to osoba o szczegółowej i trafnej samowiedzy,
- potrafi zagłębiać w głąb siebie, zmotywować się i posiada silną wolę do działania,
- posiada znajomość własnych mocnych stron i słabości,
- trafnie określa swoje pragnienia i inteligencję,

- często skryty indywidualista,
- czasami wstydlivy,
- zadaje sobie pytania natury egzystencjalnej, lubi “filozofować” i szukać sensu życia,
- posiada pozytywny obraz własnej osoby, i wysoką automotyację,
- ważny dla niego jest rozwój osobisty,
- przykładowo, ale nie tylko: filozof.

Jak rozwijać inteligencję intrapersonalną?

Warto dać uczniom możliwość samodzielnej nauki i podejmowania własnych, autonomicznych decyzji nt. procesu nauczania. Podczas lekcji w klasie przyda się możliwość wyboru zadań do wykonania i formy pracy, udzielenie szansy na wyrażanie własnej opinii i możliwość samodzielnego opracowywania planu działania. Widząc “ucznia-indywidualistę” nie powinniśmy zmuszać go do pracy w grupie, a tak indywidualizować zadanie, aby wykorzystać drzemący w nim potencjał inteligencji intrapersonalnej.